

Articulatie

Onder articulatie verstaan we het uitspreken van de verschillende spraakklanken.

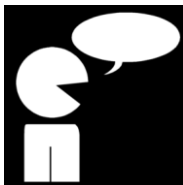
Bij een normaal verlopende spraakontwikkeling leert een kind in de eerste vier levensjaren stapje voor stapje de meeste spraakklanken en is het in staat om deze in woorden en zinnen in zijn spontane spraak goed te gebruiken.

Het komt echter ook regelmatig voor dat een kind, om diverse redenen, moeite heeft met het goed uitspreken van één of meerdere spraakklanken.

Hieronder volgen enkele voorbeelden:

1. Het kan zijn dat een kind wel alle klanken goed kan uitspreken, maar nog niet alle combinaties van deze klanken. Bijvoorbeeld: een kind kan wel de /s/ en de /n/ uitspreken, maar kan het woord /snoep/ nog niet zeggen en zegt in plaats daarvan /soep/.
2. Het kan zijn dat een kind een klank nog niet uit kan spreken en die klank helemaal weglaat of vervangt door een andere klank.
Bijvoorbeeld:
een kind kan de /k/ nog niet uitspreken en vervangt die door de /t/: toe i.p.v. koe.
een kind kan de /r/ nog niet uitspreken en vervangt die door de /w/: wijden i.p.v. rijden.
3. Het kan zijn dat een kind alle klanken wel kan uitspreken, maar niet op de goede plaats in de mond vormt. Bijvoorbeeld: een kind dat slist kan de /s/ wel zeggen, maar doet dit niet in de mond, maar tussen de tanden. Deze manier van uitspreken wordt ook wel interdentaal spreken genoemd.
4. Het kan ook zijn dat een kind de klanken wel goed kan uitspreken, maar in langere woorden nog niet voldoende kan gebruiken, bijvoorbeeld een kind kan de letter /d/ goed uitspreken en toch zegt hij /pannestoel/ in plaats van /paddenstoel/.

De normale spraakontwikkeling

In de normale spraakontwikkeling leert een kind deze klanken één voor één goed uitspreken.

Als een kind rond de vier jaar is kan het de meeste klanken goed uitspreken. Uitzondering hierop vormt de /r/. Deze klank is zo moeilijk dat veel kinderen die pas beheersen als ze een jaar of zeven zijn.

Oorzaken voor spraakproblemen

Er zijn veel verschillende oorzaken te noemen voor problemen met de uitspraak van klanken. Ik noem hieronder een aantal van de meest voorkomende oorzaken:

1. Het kan zijn dat de mondmotoriek van uw kind niet sterk genoeg is om alle klanken al goed uit te spreken.
2. Het kan zijn dat uw kind tijdens de spraakontwikkeling een periode niet zo goed gehoord heeft, bijvoorbeeld doordat het vaak oorontsteking heeft gehad of vaak fors verkouden is geweest en daardoor achter loopt in het aanleren van de spraakklanken.
3. Het kan ook zijn dat uw kind het verschil tussen de ene klank en de andere klank niet zo goed kan horen en daarom vaak niet weet welke klanken hij precies moet gebruiken in een woord. Bijvoorbeeld de /k/ en /t/ klinken bijna hetzelfde.
4. Het kan zijn dat uw kind nog regelmatig duimt. Hierdoor ligt de tong van uw kind vaak laag in de mond en is het moeilijker de tong goed omhoog te bewegen. Vaak zorgt dit er voor dat bijvoorbeeld de /s/ niet achter de tanden, maar tegen de tanden of tussen de tanden wordt gevormd.

Wat gebeurt er op school

Als uw kind op school komt, krijgt uw kind een logopedische screening.

Als uw kind problemen heeft met de uitspraak van klanken komt uw kind meestal in aanmerking voor logopedie, maar soms nog niet.

-soms moet uw kind nog even wachten, omdat de mogelijkheid bestaat dat de klank vanzelf gaat komen. Bijvoorbeeld wanneer uw kind een jaar of zes is en de /r/ nog niet kan zeggen, wordt vaak nog even gewacht of deze toch nog vanzelf komt.

-soms moet uw kind nog even wachten, omdat de tanden nog niet voldoende gewisseld zijn. Bijvoorbeeld een kind dat de /s/ tussen de tanden uitsprekt kan deze klank nog niet goed leren, als de voortanden er niet zijn.

-soms staat het probleem niet direct in relatie met school, maar is het meer een op zichzelf staand probleem. Dit geldt met name voor de groep kinderen die de /s/z/t/d/n/of /l/ klanken wel kunnen uitspreken, maar die deze klanken tegen de tanden of tussen de tanden vormen.

Deze kinderen zouden ook logopedie kunnen krijgen bij een logopediepraktijk bij u in de buurt.

Als er mogelijkheden zijn binnen de school, krijgt uw kind op school logopedie. Wanneer die mogelijkheden er echter niet zijn, dan hoort u dit van ons.

Wat kunt u thuis doen

Voor problemen in de uitspraak geldt altijd dat er veel herhaling nodig is om de goede spraakklanken te kunnen leren gebruiken.

Omdat er zoveel verschillende problemen in de uitspraak bestaan, is het moeilijk om algemene adviezen te geven hoe u thuis kunt oefenen.

Als u vragen heeft over de uitspraak van uw kind, kunt u het best contact opnemen met één van de logopedisten van de school van uw kind en vragen om oefeningen die speciaal voor uw kind geschikt zijn.